

SÁMEDIGGI
SAMETINGET

Poastačujuhuse/adresse Tel: 78 47 40 00
Ávjovárgeaidnu 50 Org.nr: 974 760 347
9730 Kárášjohka/Karasjo samediggi@samediggi.no
Áššemeannudeadji Pål Nilsen
saksbehandler
Tel: +47 78 47 40 21

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep.
0033 OSLO

ÁŠŠI/SAK
17/1837 - 81

MIN ČUJ./VÅR REF.
19/24127

DIN ČUJ./DERES REF.

BEAIVI/DATO
19.09.2019

Sametingets uttalelse til høring av nasjonal ramme for vindkraft

Vi viser til Deres brev av 1 og 12. april 2019 om høring av nasjonal ramme for vindkraft.

Sametingets plenum behandlet forslaget til nasjonal ramme 6.6.2019. Vi oversender utskrift fra plenumssaksbehandlingen med vedtak. I forbindelse med høringen av den nasjonale rammen representerer plenumsbehandlingen og plenumsvedtaket Sametingets syn.

Vi viser også til tidligere overrekkelser av plenumsvedtaket fra sametingsråd Silje Karine Muotka til ministeren, og ber om at det med bakgrunn i plenumsvedtaket gjennomføres politiske konsultasjoner mellom OED og Sametinget om den nasjonale rammen.

Dearvvuođaiguin/Med hilsen

Sten Olav Heahtta
fágajodiheaddji/fagleder

Pål Nilsen
seniorráđdeaddi/seniorrådgiver

*Dát reive lea elektrovnnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláičállaga haga./
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Reivve vuostáiváldi / Hovedmottaker:

Olje- og energidepartementet Postboks 8148 Dep.

0033 OSLO

Mielddus / Vedlegg:
Sametinget vedtak i sak om nasjonal ramme for vindkraft

Ášši/Sak 025/19	Sametingets plenum	Dato: 04.06.2019- 07.06.2019
Ášši/Sak 004/19	Nærings- og kulturkomiteen	Dato: 21.05.2019- 23.05.2019

NVEs forslag til nasjonal ramme for vindkraft

	Arkivsaknr. 17/1837
--	------------------------

Vedlegg

Forslag og merknader

Sametingsrådets forslag til innstilling:

Sametinget forutsetter at folkeretten, menneskerettigheter og urfolksrettigheter ivaretas og vektlegges for å sikre det materielle grunnlaget for samiske samfunn, samiske næringer og samisk kultur i energisaker. Da vil ansvarlige myndigheter kunne avvise vindkraftverk med store negative konsekvenser for samiske rettighetshavere og det materielle kulturgrunnlaget på tidligst mulig tidspunkt. Dette vil i så fall kunne gjøre fremtiden for arealkrevende samiske næringer mer forutsigbar.

I sametingsmeldingen om areal og miljø- «Nu guhka go mis eatnamat» fremgår det at Sametingets mål er at Sametinget og samiske interesser og rettighetshavere skal ha en reell mulighet til å bli konsultert av staten for å kunne gi et fritt forhåndsinformert samtykke til planer og tiltak knyttet til areal- og ressursforvaltning.

Sametinget mener at den nasjonale ramme for vindkraft ikke skal være en utbyggingsplan hvor det automatisk iverksettes tiltak for omfattende utbygging av vindkraft. Etter Sametingets syn bør den nasjonale rammen heller oppfattes som et dokument som synliggjør hvor vindkraft ikke kan bygges ut og som dermed gir trygghet for at det materielle kulturgrunnlaget for samisk kultur, næring og samfunn gjennom at det overordnede planverket styrkes ved at det ikke åpnes for utbyggingspress i områder hvor det er kjent at dette vil ha uakseptable konsekvenser for samiske interesser.

For at den nasjonale rammen skal ivareta de direkte berørte samiske interessene må den derfor ikke medføre ett utilbørlig press overfor samiske rettighetshavere og berørte samiske interesser for å få iverksatt omfattende vindkraftprosjekter, med store konsekvenser for de berørte samiske interessene, i de områder som er valgt ut som egnede for vindkraft. At det gjennom 13 utvalgte områder synliggjøres hvor man potensielt kan bygge ut vindkraft, kan heller ikke medføre at øvrig sakshåndtering av enkeltsaker og konsesjoner ikke følges med strenge krav for å ivareta rettighetshavere, naturmangfoldet og folkerettslige forpliktelser. Saksbehandlingen må sikre at samiske interesser og rettighetshavere får en reell mulighet til å bli konsultert av staten for å kunne gi et fritt forhåndsinformert samtykke til aktuelle utbyggingsplaner.

En forutsetning for at de samiske interessene skal ha mulighet til å følge prosessene som myndigheter og utbygger legger opp til samt at reelle konsultasjoner kan gjennomføres, er at de settes ressursmessig i stand til dette.

Sametinget vil presisere at områdene som berører reindrift i det sørsamiske området og områdene i Vest-Finnmark som er blant de 13 områdene som i NVE sitt forslag til nasjonal ramme ikke kan tas med i den endelige nasjonale rammen for vindkraft. Sametinget forventer at dette endres som følge av den videre prosessen. Fra Sametingets side vil man i denne sammenheng vise til Sametingets plenumsak 027/13 - Strategi for sikring og utvikling av samisk kultur ved energiutbygginger hvor det står: *«Sametinget har ved mange anledninger uttalt at det er et paradoks at urfolksområdene i nord er de som først får merke konsekvensene av klimaendringene og at det samtidig er de som tilsynelatende må bære de største byrdene av de avbøtende tiltak. Arealpresset er særlig sterkt i det sørsamiske området og i Vest-Finnmark.»*

Videre vil Sametinget poengtere at dersom departementet vil foreslå områder i det samiske området, utover de som nå er forslått som egnede områder i NVEs forslag, så kan ikke slike områder anses som avklart av Sametinget i forhold til den nasjonale rammen. Dette vil i så fall måtte være gjenstand for konsultasjoner mellom departementet og Sametinget. For eksempel så må ikke Statnetts planer om en konsesjonssøknad for videreføring av 420kv linja fra Skaidi til Varangerbotn, endre det faktum at områder i Øst-Finnmark er tatt ut av forslaget til nasjonal ramme.

Sametinget vil også vise til rapporten med Fylkesmannsembetenes reindriftsvurderinger og mener at vurderingene i rapporten som hovedsakelig peker på at det ikke er særlig rom for vindkraftutbygging i de samiske områdene, må få følger for den endelige nasjonale rammen og fremtidig konsesjonsbehandling av vindkraft i de samiske områdene. Fra Sametingets side vil man i denne sammenheng vise til Sametingets plenumssak 008/19 om Klimaendringer og rettferdig utvikling hvor følgende ble poengtert i plenumsvedtaket: *«Det er viktig at klimarettferdighet vurderes før tiltak i urfolksområder planlegges. Urfolk har ikke skapt klimakrisen, da er det rimelig at utbygninger til fornybar energi i deres områder ikke iverksettes av stater eller andre før det berørte urfolket har gitt sitt frie og informerte forhåndssamtykke.»*

Sametinget har ikke konsultert med staten om de konkrete områdene som i den nasjonale rammen foreslås som egnede eller ikke egnede for vindindustriutbygginger. Det innebærer at konsultasjonsavtalen og konsultasjonsforpliktelsene gjelder for videre prosess.

Sametinget forutsetter derfor at det gjennomføres konsultasjoner mellom Sametinget og regjeringen om den nasjonale rammen før den blir vedtatt.

Nærings- og kulturkomiteen - 004/19

NKK - vedtak:

Innledning

Sametingets Nærings og Kulturkomite har behandlet sak 04/19 Sametingets sak om NVE's forslag til Nasjonal Ramme for Vindkraft
Komiteen instiller følgende:

Forslag

Forslag fremmet av Norske Samers Riksforbund (NRS) Ann Karin Kvernmo. Komiteens medlemmer fra Norske Samers Riksforbund (NRS) Sandra Andersen Eira, Mathis Nilsen Eira og Nora Marie Bransfjell, fra Norske Samers Riksforbund/Samefolkets parti (NRS/SáB) Jovna Vars Smuk, fra Flyttsamelista Anders Somby Jr., fra Partipolitisk uavhengig Tor Mikkola stiller seg bak:

Forslag 1

Endring i avsnitt 6 og flyttes opp som avsnitt 2:

Sametinget krever at områdene som berører reindrift i de sørsamiske områdene og områdene i Vest-Finnmark tas ut av NVEs forslag til nasjonal ramme for vindkraft. Sametinget forventer at dette endres som følge av den videre prosessen. Fra Sametingets side vil man i denne sammenheng vise til Sametingets plenumsak 027/13 - Strategi for sikring og utvikling av samisk kultur ved energiutbygginger hvor det står: «Sametinget har ved mange anledninger uttalt at det er et paradoks at urfolksområdene i nord er de som først får merke konsekvensene av klimaendringene og at det samtidig er de som tilsynelatende må bære de største byrdene av de avbøtende tiltak. Arealpresset er særlig sterkt i det sørsamiske området og i Vest-Finnmark.»

Forslag fremmet av Arbeiderpartiet (AP) Bjørn Inge Mo. Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet (AP) John Kappfjell og Arild Pettersen Inga og Árja Roy Arild Rasmussen stiller seg bak:
Forslag 2

Erstatter sametingsrådets forslag til innstilling:

Sametinget avviser alle inngrep som følge av vindkraftutbygging i samiske områder hvor samiske næringsinteresser eller rettighetshavere blir berørt, og ber om at disse blir tatt ut av NVEs forslag til nasjonal rammeplan for vindkraft.

For Sametinget er det et klart krav om at folkeretten, menneskerettigheter samt urfolksrettigheter ivaretas og vektlegges for å sikre grunnlaget for samiske samfunn, samiske interesser og samisk kultur i utbyggingssaker. På det grunnlaget kan ansvarlige myndigheter avvise utbyggingsprosjekter med negative konsekvenser for samiske næringsinteresser, både materielle og immatrielle kulturinteresser og arealinteresser.

Videre forventer Sametinget at man hensyntar natur, miljø og verdifulle friluftsområder, og vil at store verdifulle naturområder uten tekniske inngrep og støy skal verdsettes når det bestemmes hvor det skal bygges vindmøller. Verdien av inngrepsfrie naturområder, områder med sårbare og truede arter og naturtyper, reinens leveområder og friluftslivsområder og reiseliv, skal vektlegges.

Det er viktig at man hensyntar både reindriften og fiskerinæringen slik at man ikke etablerer nye arealkonflikter ved industriutbygginger. De samiske primærnæringene som eksempelvis reindrift, fiske og utmarksbruk er viktige kulturbærere for det samiske samfunnet og bør ha et særskilt vern mot utbyggingssaker.

I følge Statkraft har Norge allerede i dag et kraftoverskudd på 10 TWh (terrawattimer) i et normalår, noe som tilsvarer kraftbehovet til 625 000 husstander. Sametinget mener derfor at man bør stanse utbyggingen av arealkrevende og belastende vindkraftprosjekter i de samiske områdene og se mot alternative løsninger for å møte et eventuelt økt kraftbehov i årene fremover.

Statkraft forventer at selv med elektrifiseringen/det grønne skiftet vil man ha et kraftoverskudd på 20 TWh i Norge frem mot 2030 hvis alle vindkraftprosjekter med konsesjoner i dag bygges ut. Sametinget stiller seg kritisk til at samiske interesser skal vike og bli skadelidende for at eksterne aktører skal profitere på båndlegging av viktige naturområder.

Sametinget anerkjenner og ser viktigheten av det grønne skiftet, og mener det er viktig å påpeke det store energipotensialet som ligger i å utnytte nye former for energiproduksjon på en bærekraftig måte.

I dag kommer 99% av all kraftproduksjon i Norge fra vannkraft. Derfor mener Sametinget at oppgradering av eksisterende vannkraftverk bør ha et større fokus, og at det foreligger et stort potensiale for økt kraftproduksjon i Norge. Forskere ved NTNU har observert gjennomsnittlig 23% økning i kraftproduksjon etter oppgradering av eksisterende vannkraftverk.

Havvind og andre nye former for fornybare energikilder bør videreutvikles da de har et stort energipotensiale og kan plasseres nært markedene hvor kraftbehovet er størst. Havvindparker med vindmøller på flytende installasjoner under utvikling i dag kan plasseres på havområder med inntil 700 meters dyp.

Eksempelvis arbeider Equinor med et prosjekt hvor de ønsker å bygge en flytende vindpark med en total kapasitet på 88 MW i tilknytning Snorre og Gullfax oljefelter, som vil dekke 35 prosent av det totale kraftbehovet til disse oljefeltene. Hvis Equinor realiserer prosjektet, vil det kunne kutte 200.000 tonn i årlige CO2-utslipp fra feltene.

Samtidig bør det være klart at hvis utbygging av havvindparker eller eventuelle utslipp går utover eksisterende eller fremtidig næringsvirksomhet, fiskeri, bosetting eller vil gjøre skade på økosystemet så ønsker Sametinget et vern av de berørte havområdene.

Forslag fremmet av Fremskrittspartiet (FrP) Arthur Tørfoss.

Forslag 3

Erstatter sametingsrådets forslag til innstilling:

NVE la 1.april frem forslag til «Nasjonal Ramme for Vindkraft». Forslaget omfatter 13 områder pekt ut som mulige utbyggingsområder og er lagt ut på høring. Forslaget til plan har allerede ved fremleggelsen blitt møtt med motstand fra flere miljøer, og flere steder møtt stor motstand blant både innbyggere og lokalpolitikere.

Uberørt fjell- og kystnatur er et unikt gode for alle i Norge, og vi er i en særstilling i Europa. En mulig vindkraftutbygging i flere av de områdene forslaget til plan beskriver har utløst bekymring for om hittil uberørt fjell- og kystnatur kan påvirkes på en måte som sterkt forringer naturverdiene. Dette er en bekymring som må tas på alvor, ikke minst i den etterfølgende behandlingen av forslaget, og en senere konsesjonsbehandling av mulige utbyggingsprosjekter. Vindkraftutbyggingens innvirkning på reindrifta i det aktuelle området må vurderes i dette.

Sametinget er tilhenger av en sterk satsing på fornybar kraft. Både vannkraftutbygging, kraftlinjer, tilførselsveier og vindmøller setter spor i landskapet som er synlige, og som av mange oppfattes som forstyrrende og negative elementer.

Dimensjonene over vindkraftanleggene gjør at slike i større grad enn annen utbygging i landskapet vekker lokal bekymring.

For Sametinget er både å ivareta reindrifas interesser, men også lokaldemokratiet viktig. I saker som angår egen kommune bør i størst mulig grad bestemmes av lokale politikere som innbyggerne selv velger i lokalvalg. Sametinget ønsker at både energi- miljø- natur- næringsmessige- og lokale hensyn må ligge til grunn for plassering, dimensjonering og utbygging av vindkraftanlegg, i tillegg til at eiendomsretten må respekteres. Derfor legger Sametinget til grunn at etablering av vindparker må bygge på lokal tilslutning fra berørte kommuner.

Komiteens tilråding

Komiteen har ikke flere forslag og råder Sametinget til å vedta følgende: Sametinget støtter forøvrig sametingsrådets forslag til innstilling.

Sametingets plenum - 025/19

Merknad - Samefolkets parti v/ Ann-Elise Finbog - NVEs forslag til nasjonal ramme for vindkraft

I følge Statkraft har Norge allerede i dag et kraftoverskudd på 10 TWh (terrawattimer) i et normalår, noe som tilsvarer kraftbehovet til over 600 000 husstander.

I dag kommer tilnærmet 100% av all kraftproduksjon i Norge fra vannkraft. Forskere ved NTNU har beregnet 23% gjennomsnittlig økning i kraftproduksjon etter oppgradering av eksisterende

vannkraftverk.

Samefolkets Parti mener derfor at oppgradering av eksisterende vannkraftverk bør ha et mye større fokus.

Utbygging av vindmølleparker bør sees i en større sammenheng enn ren kraftproduksjon.

Vindmølleparker beslaglegger store landarealer som berører primærnæringer, natur, fauna og kultur.

Vi ser allerede i dag store lokale konflikter i påbegynte utbyggingsområder. Disse konfliktene vil eskalere i fremtiden, og vil berøre oss alle.

Man må heller ikke glemme miljøaspektene når det gjelder allerede igangsatte utbygginger og planlagte utbygginger av vindmølleparker. Dette vil kunne betegnes i fremtiden som miljøkatastrofe. De samiske primærnæringerne er viktige kulturbærere for det samiske samfunnet og bør ha et særskilt vern mot utbyggingssaker.

Natur, miljø og friluftsområder, uten tekniske inngrep og støy vil i fremtiden bli verdsatt. Verdien av inngrepsfrie naturområder, områder med sårbare og truede arter og naturtyper, friluftslivsområder og reiseliv, skal vektlegges.

Dette må være bestemmende når og hvor det skal bygges vindmølleparker.

I fremtiden vil vi også oppleve Havvindparker med vindmøller på flytende installasjoner. Disse er allerede under utvikling og planlegges plassert på havområder langt fra land.

Har man tatt konsekvensanalyser om virkningen på havmiljøene. Både fisk og dyreliv i havene, og ikke minst trekkfugler. Er konsekvensanalysene som i Repparfjorden

Vi lever i en merkelig tid der miljø står høyt på dagsorden, mens kapitalkreftene får rasere land og havområder med tillatelse fra våre myndigheter

Sametinget må derfor arbeide for å stanse utbyggingen av arealkrevende og belastende vindkraftprosjekter både til lands og til vanns i de samiske områdene, og se mot alternative løsninger for å møte et eventuelt økt kraftbehov i årene fremover.

Saken påbegynt 06.06.19 kl. 09.35

Votering

Av 39 representanter var 30 til stede. Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Forslag 3 ble forkastet med 29 mot 1 stemmer
- Forslag 2 ble forkastet med 24 mot 6 stemmer
- Forslag 1 ble vedtatt med 23 mot 7 stemmer
- Nærings- og kulturkomiteens tilråding ble vedtatt med 23 mot 7 stemmer

Representant Ann-Elise Finbog, Samefolkets parti, fremmet merknad som ikke var levert innen fristen jfr. Forretningsorden og grunnregler §24 b).

I særskilte tilfeller kan Sametinget med to-tredjedels flertall godta å behandle forslag og merknader som ikke er levert innen fristen i b).

Merknaden fra representant Ann-Elise Finbog, Samefolkets parti ble trukket.

Protokolltilførsler

Det ble ikke fremmet noen protokolltilførsler i saken.

Taleliste og replikkordskifte

	Innlegg	Replikk
1	Mathis Nilsen Eira, skyggesaksordfører	
2	Jovna Vars Smuk	
3	Ann Karin Kvernmo	Ronny Wilhelmsen
	Ann Karin Kvernmo	
4	Arthur Johan Tørfoss	Anders Somby jr.

	Arthur Johan Tørfoss	
5	Bjørn Inge Mo	Tor H. Mikkola
	Bjørn Inge Mo	
6	Silje Karine Muotka	
7	Nils Mikkelsen Utsi	Per Mathis Oskal
	Nils Mikkelsen Utsi	
8	Anders Somby jr.	Tor H. Mikkola
		Bjørn Inge Mo
		Silje Karine Muotka
	Anders Somby jr.	
9	Arild Pettersen Inga	
10	Tor H. Mikkola	
11	Ann-Elise Finbog	
12	Nora Marie Bransfjell	
13	Mathis Nilsen Eira	
	Runar Myrnes Balto, til forretningsorden	
	Ronny Wilhelmsen, til forretningsorden	
	Lars Filip Paulsen, til forretningsorden	
	Ann-Elise Finbog, til forretningsorden	
14	Hans Ole Eira	
15	Runar Myrnes Balto	
16	Sandra Andersen Eira	
17	Lars Filip Paulsen	
18	Bjørn Inge Mo	
19	Mathis Nilsen Eira, skyggesaksordfører	

SP - vedtak:

Sametinget forutsetter at folkeretten, menneskerettigheter og urfolksrettigheter ivaretas og vektlegges for å sikre det materielle grunnlaget for samiske samfunn, samiske næringer og samisk kultur i energisaker. Da vil ansvarlige myndigheter kunne avvise vindkraftverk med store negative konsekvenser for samiske rettighetshavere og det materielle kulturgrunnlaget på tidligst mulig tidspunkt. Dette vil i så fall kunne gjøre fremtiden for arealkrevende samiske næringer mer forutsigbar.

Sametinget krever at områdene som berører reindrift i de sørsamiske områdene og områdene i Vest Finnmark tas ut av NVEs forslag til nasjonal ramme for vindkraft. Sametinget forventer at dette endres som følge av den videre prosessen. Fra Sametingets side vil man i denne sammenheng vise til Sametingets plenumsak 027/13 - Strategi for sikring og utvikling av samisk kultur ved energiutbygginger hvor det står: «Sametinget har ved mange anledninger uttalt at det er et paradoks at urfolksområdene i nord er de som først får merke konsekvensene av klimaendringene og at det samtidig er de som tilsynelatende må bære de største byrdene av de avbøtende tiltak. Arealpresset er særlig sterkt i det sørsamiske området og i Vest-Finnmark.»

I sametingsmeldingen om areal og miljø- «Nu guhka go mis eatnamat» fremgår det at Sametingets mål er at Sametinget og samiske interesser og rettighetshavere skal ha en reell mulighet til å bli konsultert av staten for å kunne gi et fritt forhåndsinformert samtykke til planer og tiltak knyttet til areal- og ressursforvaltning.

Sametinget mener at den nasjonale ramme for vindkraft ikke skal være en utbyggingsplan hvor det automatisk iverksettes tiltak for omfattende utbygging av vindkraft. Etter Sametingets syn bør den nasjonale rammen heller oppfattes som et dokument som synliggjør hvor vindkraft ikke kan bygges ut og som dermed gir trygghet for at det materielle kulturgrunnlaget for samisk kultur, næring og samfunn

gjennom at det overordnede planverket styrkes ved at det ikke åpnes for utbyggingspress i områder hvor det er kjent at dette vil ha uakseptable konsekvenser for samiske interesser.

For at den nasjonale rammen skal ivareta de direkte berørte samiske interessene må den derfor ikke medføre ett utilbørlig press overfor samiske rettighetshavere og berørte samiske interesser for å få iverksatt omfattende vindkraftprosjekter, med store konsekvenser for de berørte samiske interessene, i de områder som er valgt ut som egnede for vindkraft. At det gjennom 13 utvalgte områder synliggjøres hvor man potensielt kan bygge ut vindkraft, kan heller ikke medføre at øvrig sakshåndtering av enkeltsaker og konsesjoner ikke følges med strenge krav for å ivareta rettighetshavere, naturmangfoldet og folkerettslige forpliktelser. Saksbehandlingen må sikre at samiske interesser og rettighetshavere får en reell mulighet til å bli konsultert av staten for å kunne gi et fritt forhåndsinformert samtykke til aktuelle utbyggingsplaner.

En forutsetning for at de samiske interessene skal ha mulighet til å følge prosessene som myndigheter og utbygger legger opp til samt at reelle konsultasjoner kan gjennomføres, er at de settes ressursmessig i stand til dette.

Videre vil Sametinget poengtere at dersom departementet vil foreslå områder i det samiske området, utover de som nå er forslått som egnete områder i NVEs forslag, så kan ikke slike områder anses som avklart av Sametinget i forhold til den nasjonale rammen. Dette vil i så fall måtte være gjenstand for konsultasjoner mellom departementet og Sametinget. For eksempel så må ikke Statnetts planer om en konsesjonssøknad for videreføring av 420kv linja fra Skaidi til Varangerbotn, endre det faktum at områder i Øst Finnmark er tatt ut av forslaget til nasjonal ramme.

Sametinget vil også vise til rapporten med Fylkesmannsembetenes reindriftsvurderinger og mener at vurderingene i rapporten som hovedsakelig peker på at det ikke er særlig rom for vindkraftutbygging i de samiske områdene, må få følger for den endelige nasjonale rammen og fremtidig konsesjonsbehandling av vindkraft i de samiske områdene. Fra Sametingets side vil man i denne sammenheng vise til Sametingets plenumssak 008/19 om Klimaendringer og rettferdig utvikling hvor følgende ble poengtert i plenumsvedtaket: *«Det er viktig at klimarettferdighet vurderes før tiltak i urfolksområder planlegges. Urfolk har ikke skapt klimakrisen, da er det rimelig at utbygninger til fornybar energi i deres områder ikke iverksettes av stater eller andre før det berørte urfolket har gitt sitt frie og informerte forhåndssamtykke.»*

Sametinget har ikke konsultert med staten om de konkrete områdene som i den nasjonale rammen foreslås som egnete eller ikke egnete for vindindustriutbygginger. Det innebærer at konsultasjonsavtalen og konsultasjonsforpliktelsene gjelder for videre prosess.

Sametinget forutsetter derfor at det gjennomføres konsultasjoner mellom Sametinget og regjeringen om den nasjonale rammen før den blir vedtatt.

Saken avsluttet 06.06.19 kl. 11.25